

ovo vrlo dobro, ali ipak treba biti za zdravlje svoje blage. ...

Malu seljačka škola

Kako se peče rakija od razi? Mnogi naši ljudi misle da se ne može peći rakija nego samo od grozdovih dropana. ...

Opasan stetočinac na pšenici. Već nekoliko godina pojavila se na usjevima i to naročito na pšenici opasan stetočinac, a to je pšenična glistica, koju znade najvijeći vrtlari. ...

Zašto se toliko kvari vino? Nalazimo se u godišnjoj dobi kada se najviše kvare. Velika toplina snogodbiti razviku vinskih bolesti. ...

Brasno od plinice. Ne samo iz pšenice, rži, ječmena, kukuruza itd., nego ovo i od dietline može da se pravi brasno. ...

Kako se raspoznaje u mladosti pivač ili pur? Kod pivača je to teško ustanoviti, jedini je znak koji je dosta siguran, da se može razlikovati puran od pivača, taj što puran ima na glavi kup ernih četinica. ...

Nadam od slame. Obično se nadme blašće, ako se promajne žetve dietline. ...

Hercegovac i Marko kraljević

(Narodna pripovijest)
Hercegovac i Marko kraljević
Hercegovac vino iz primorja krasno mieniu o Gurgjevu danu, pa kad dođe u jednu visoku planinu, što se zove Parina, ...

za vrijeme svjetskog rata. Da kada se samu ...

Tudja valuta.

U vrijeme rata ...

Politički pregled

Amerika. Već nekoliko dana javljaju se ...

Konferencija u Sinaju. Konferencija Male Antante u Sinaju je svršila i može se kazati ...

Poljska. Prigodom raspisane o osnovi zakona za državni proračun za treće četvrtogodišje 1923. ...

Razne vijesti

Zadružni tečaj. Zadruga Zveza u Trstu održavat će i ove godine zadržni tečaj ...

... drugi potrebosti javi ...

... Dječak Matice poslana nam je ova dva poziva: ...

Domće novosti.

Zadruga Zveza u Trstu održavat će i ove godine zadržni tečaj ...

... Dječak Matice poslana nam je ova dva poziva: ...

... Dječak Matice poslana nam je ova dva poziva: ...

... Dječak Matice poslana nam je ova dva poziva: ...

... Dječak Matice poslana nam je ova dva poziva: ...

Djaka Matice.

... Dječak Matice poslana nam je ova dva poziva: ...

naši ljudi, a ako uz talijansku dodam i hrvatsku, naskoditi će mi Talijani. Što će? Što ne će? U duši su ovakvo suđili: Mene ne će naskoditi koja opaska na moj račun sa strane naših ljudi, a Talijani bi mi mogli puno naštetiti. Sada se pak jači oni od nas. Ako zbrojimo sve, u momim računima, da ustavimo samo talijanski natpis. Tako su oni i učinili. Svi su postavili same talijanske natpise izvan jednoga jedinca, komu nije zato ni vlasnik glave pa, nit ne će. Jer zakon kaže, da mora svaka trgovina, poslije talijanski, da ostane ne zabranjuje hrvatski natpis. I tako, i drugi za hrvatski natpis plaća kakva takva. Naši su dakle mogli postaviti dvojezične natpise (table), ako su htjeli. Mogli su se prije dogovoriti. — Neki se izgovaraju, da im je tako bez njihova znanja učinio soboslikar, i da bi im fasisti bacili dvojezične table. Jedno je drugo nije istina. Smiješno je i to, što su nekolicina stavili samo početna slova svojih imena i prezimna ne htijeli pokazati onaj svoj — ti. Drugi na žalost inuđu na tablama prezimnima čit, tičh. — Brižni mi, ali imamo lipepe trgovine junake!?

Ne primaju našeg lista. Jedan drugi prijatelj iz Buzetštine nam se tuži: Iz Sovinsjka bolest je došla k nam. Neki kaže, da ju je nam donesao savinski poštar. Stvar tako stoji: da mi svi pretplatnici Istarske Riječi ne primamo već ovog našeg lista. Neki ju primaju, a drugi ne. Za pravi uzrok ne znamo. Tomu će biti taj uzrok, što ovdje čitaju naša "Istarska Riječ" i naši drugari. Na se interesiraju i poručio molbe novinaru Pinguente — rekla mi Sinjora Giovanna. Ja sam primio predzadnji broj lista, ali kakova! Sav je bio izgazan, zamrljan od prstiju, popaljen od cigarete. Koliko je brižna novina! Isprija trije dok je došla u moje ruke. Eto, mi sada za pravo ne znamo. — Neki prijatelji iz provincije od zadnje doše "Istarsku Riječ" redovito kao prije. Izvolite se malo popitati tamo na ravno-teljstvu pošta. Mi smo bili naučni na red i točnost u državi, pak sada se čutimo neurednostima.

Neopreznost sa oružjem. Više se puta čita u novinama, kako mnogi postardaju životom, kad dodje oružje u ruke. Što je to oružje? Tako se i ovih dana u Friuli kod Poreča dogodilo žalosni čin. Neki Josip Crnac, došavši kući, objesio je o zid kaput. U kaputu je imao krcati revolver. Sluga od tog Crna, Anton Drandić od 13 godina, izvadilo je iz gospodarske kaputa revolver. Crnac nije to ni opazio. Međutim je sluga, ne znajući, što je to revolver, igrajući se tim oružjem odapeo u gospodarsku sestru Ružu Crnac od 9 godina i jedan hitac i pogodio je u truh. Djevojčica je odmah pala na tlo, a sluga je prvi moment ostao kao okamenjan, a zatim se dao u bijeg preko polja. Karabinierji su ga odmah ugrabili. Ružu Crnac odvele su u bolnicu, gdje su je operirali. Operacija je uspjela i ako ne bude kakve komplikacije, ostati će djevojčica za života.

Tko ima pravo na nošenje oružja, nek dobro pazi na njega i nek ne daje priliku, da djeca dođu do njega.

Prodaja talijanskih zastave iz Raba republikan San Marino. Kad je otok Raba bio okupiran od Talijana, vijala se na općini talijanska zastava. Sada je ta zastava bila na svečani način predana na čuvanje republikan San Marino. Tu je name republiku u Italiji osnovao Rabljanin Marino. Svečanost predanja bila je vrlo suslovovale su mnoge ličnosti: generali, zastupnici i senatori. Tom prilikom je general Balbo držao govor. I Popolo di Trieste-tako piše o tom govoru: Spominje priču o epičnom zvonu. Šalio ga Rabljanin Battisti, znameniti lijevnik topova za mlitavci Republike, koji je bio podariti svojoj domovini mekledjevo ovog zvana. Za vrijeme lijevnika ozakulo se, da je bilo premlano bronza i radi toga je uputio očajan poziv ženama, koje su bacale u talionicu svoje zlato i srebro, da zvono može pozivati na okup vjernike Boga i domovine, na okup za molitvu i rođenju gradu.

General prodje u kratkim potezima povijest slobodne općine Raba od osnutka bedema, sagradnja Gaezom Augustom, koji je uvidio, da je Rab obrana proti barbarima, koji su tada, kao i sada dolazili sa ilirskih gora. Napominje legendu sv. Kristofora, koji je spasio Raba, kad su ga opsjedali hrvatski gusari. Tvrdi, da prema svojoj prošlosti Rab ima pravo, da bude talijanski, no on to nije, jer on se izvezi mlitvi i vjernici, a mi se činili strajšivjci i nesposobni. Blagodariti Italiji, krevlju njezinih silova stvoreno je triino karaklistvo. General Balbo napominje prisegu prestolonasljednika, sadašnjeg vladara Jugoslavije, izrečenu pred Zastavom Republike, kad je prisegao da će osvojiti Dalmaciju, Istru i Trst. Napominje 47 paragraf ustava jugoslavenske države, prema komemu su označene granice na Soči, sjevera se žrtava Gull-i i Rossii-i i veli, da sada sve to spada u prošlost, jer danas je na vladi fašizam i ne će se odskakati granice domovine. Nadije se nadje, da je dužnost Talijana, nastojati da nasikoro dodje dan, kad će Rab opet uzeti iz San Marina svoju zastavu.

Opa k a: Rab je najsjeverniji dalmatinski otok u Kvaternskom zalivu. Ima površinu od 193 kvadrantnih kilometara izvanredno plodne zemlje, velikih suma na strani prema lošinjskim otocima preko 5000 stanovnika snaga, a stanovništvo, koji se have većinom dijelom ristarvom i stočarstvom. Producira se mnogo, morske soli. Gradić Rab na istom otoku broji oko 1000 stanovnika, ima kotarski sud, crkvu iz 13 stoljeća i dva manastira za koludrine. Interesantne su razne znamenke nekakve bazičke iz 11. stoljeća. Pod mletačkim gospodstvom je Rab bio i sjedište biskupa. Poslije velike kuge od god. 1456 je Rab prestao evastiti i sasvim propao. Rab je bio za mletačku republiku jedno od najvažnijih mjesta na ni-

hovom putu u Levant. Talijana urođenika samo nije nikada bilo.

Svega po male

Italija uzvača stoku iz Jugoslavije. Javljačima iz Rima, da će Italija po sve stoku, opskrbiti sva talijanska tržišta sa vobovama, koje su im obradovala trgovacke krugove u Italiji, to više, što sva navedna tržišta oskudjivaju u mesu. Izvoz se poglavito kreće iz Sarajeva i drugih bogatih miesta Jugoslavije.

Strahovita vrućina u Americi vada već duže vremena. Osobito zaje dane je nevencina i za naša teritorija. Novyorku u istočnim državama. Poprečna temperatura pokazuje 50 stupnjeva Celsija. Svjetl i stotinama hiljada polazi k moru i u rijekama, da se rashladi. Po bilicama se mnogi daju potijevati iz voduvedila, a stanovnici bozi i na pola glave kapaju vodu. Niti se na noć ne spavaju, sve je odličeno samo u bčadama i košulji. Zene, gotovo u prozran lakim oprabama. Nitko još nije zapamtio u Americi lakvu vrućinu.

Postanska marka od 20.000.000 rubalja. Prije kratkog vremena ruska vlada je povišala poštariju za 100 posto. Na taj korak bila je pristihena velikim defektom u budžetu ministarstva pošte. Po ovaj naj potješenoj tarifi izlazi za jedno pismo upućeno u inostranstvo 20.000.000 rubalja. Interesantno bi bilo znati cifru deflita tog ministarstva!

Ekscer Vilim prodaje drugulje svoje pokojne žene. Najnoviji holandski listovi saznaju, da je bivši njemački car Vilim posredovanjem jednoga kroleuskog druguljara prodaje sva svoja drugulja svoje prve žene carice August Viktorije. Među tim druguljama prodan je jedan veličanstven biserni collier, koji je kupila jedna pariška druguljarska tvrtka. Osim toga se saznaje da je prodan jedan dio slika velike vrijednosti, koje su lična svojina bivšega cara. Prodane su vječne dijamantske ogrlice i različiti portreti. Hohenzoellerna. Više djela flamandskih i stranomječkih majstora također bi imala biti bacjena na tržište. Osim toga se saznaje, da su neki Američani pokupovali zbirku gobelina i storo pokukstvo bivšega cara. Uztrženi suv uložio je bivši car u holandski vrijednosni papir.

Uspjeh kćeri Aleksandra II. Princeza Jurjevska namjela kći Aleksandra II, ruskoj cara, koji je ubijen 1881. godine, imala je uvećanje velikog uspjeha u Londonu, kao pjevačica u Koloseumu. Ona se rješila da pjeva pred londonskom publikom, jer joj je pjevanje starija storožja svijeta naturalizovala u Americi, i potrazi za zaradom, tako je i evropski vrbace stekao u novom svijetu pravo građanstva radom, koji mu je pribavio priznanje svih Američana. Godine 1860. pojavila se u Newyurku mala gusjenica, verna podržavala i svima plodna i meklim i gradovima. U otajni da je iskrstije vje je bilo uzalud; krasni i prostorni njurjski parkovi propadali su od nemilosrdnoga i razornog rada ove male gusjenice. Zelene oaze novosagrađene američke metropole pružale su žalosnu sliku i gradani više nisu mogli naći u svom životu, nasada zaštićen od žarkoga sunca. Tada se netko sjeti, da bi u borbi protiv ovog zločinika mogao pružiti dragocjenu pomoć vrbace iz stare domovine. Isprva su samo za pokub uzveli malu četuju vrbaca i pošto su oni opravdali nade, koje su se na njih stavljale, počele se sa sistematskom importacijom i za 40 godina gusjenicama je nestalo traga sa svijeta. Vrbace ostao i nadalje u Americi i evropske veseleci se ovaj priti u svojoj vrijednosti.

Kako je vrbace stekao pravo građanstva u Americi. Kao što su se milijuni ljudi sa svijeta vraćali storožja svijeta naturalizovali u Americi, i potrazi za zaradom, tako je i evropski vrbace stekao u novom svijetu pravo građanstva radom, koji mu je pribavio priznanje svih Američana. Godine 1860. pojavila se u Newyurku mala gusjenica, verna podržavala i svima plodna i meklim i gradovima. U otajni da je iskrstije vje je bilo uzalud; krasni i prostorni njurjski parkovi propadali su od nemilosrdnoga i razornog rada ove male gusjenice. Zelene oaze novosagrađene američke metropole pružale su žalosnu sliku i gradani više nisu mogli naći u svom životu, nasada zaštićen od žarkoga sunca. Tada se netko sjeti, da bi u borbi protiv ovog zločinika mogao pružiti dragocjenu pomoć vrbace iz stare domovine. Isprva su samo za pokub uzveli malu četuju vrbaca i pošto su oni opravdali nade, koje su se na njih stavljale, počele se sa sistematskom importacijom i za 40 godina gusjenicama je nestalo traga sa svijeta. Vrbace ostao i nadalje u Americi i evropske veseleci se ovaj priti u svojoj vrijednosti.

Trideset godina u krevetu. Neki Howel James, boravi u krevetu već trideset godina i nikako nije nijedan liječnik uspio da dade tekno oznaku njegove bolesti. James je u sve to vrijeme ostavio svoj krevet samo dva puta i to po savjetu specialista, koji su mu preporečili da se prošetla, ali se on domala vratio sa senje i ponovo legao u krevet. Jednom je James obećao, da će prisustvovati pogrebu jednoga svog rođjaka. Ustane, odigne se u crno odijelo, ali odjednom promisli, da se vratiti u krevet, jer ga zategli. Tako bješe sa krevetom već trideset godina. — U Zagrebu je tako u jednom obilježnim vjetrogradu. Ležala u krevetu jedna seljanka preko 14 godina i nije se dala ni sa krevetom maći iz sobe.

Kolika je toplina sunca? Učenjaci su izračunali, da sunce šalje na zemlju toliku toplinu, kao kad bi po svojoj zemlji izdvojili 200 milijardi tona kreveta i u njih je zapalili 200 milijardi tona kreveta. Tako bi se u jednom obilježnim vjetrogradu. Ležala u krevetu jedna seljanka preko 14 godina i nije se dala ni sa krevetom maći iz sobe.

Kobasice iz pasieda mesa pravio je neki Mađžar Česnik u Subotici te ih je prodavao kao prave kobasice, dok ga policija u tome nije uhvatila i sifpala u zatvor.

Deset milijuna ratnih invadira. Prema posljednjim podacima, koje je objavio Zenski međunarodni biro rada, broj ratnih invadira u pojedinim državama raspoređen je ovako: Jugoslavija 164.000, Njemačka 1.527.000, Austrija 164.000, Sjedinjene Države 157.600, Francuska 1.500.000, Engleska 177.000, Italija 600.000, Poljska 270.000, Rumunjska 100.000, Cerkoslavočka 236.000, Rusija 775.000, Austrija 76.000, Belgija 250.000, Kanada 45.000, Finska 10.000, Newsealand 70.000. Ako se ovdje urbroje i ratni invadiri ostalih zemalja, onda sveukupni broj iznosi oko 10.000.000.

Čuša i razbibriga.

Jedan odgovor. Za vladanje sultana Muhameda otvori blizu carske palače jedan čovjek trgovinsku stakciju. Svojega jedinoga dušana sultan za proporu, vidi gdje dodje jedan čovjek i kupa se u jednom času. Pošto ostao čovjek, putovao sultanov rabi, koji je stajao na krovu palače, čimamen i mu razbio čestu. Opazio čovjek palu, dodje u palaču, i pomučajući pripovjedi stvar sultanu. Sultan ga upita, koliko vidiš čestu, a on reče da je vridjela sto groša. Čovjek sultanu odgovara, da razbudi se i reče: Najbolje bi se, isušilo da sam vječno, kad si te čestoga tre va lupaj za groša, a sada kažeš, da je vridjela sto groša. Na to mu čovjek odgovori: Kada je Čuša bila čitava, nije vridjela više od groša, ali pošto je razbujena kamenom carskog ljubimca, ne cijenimo je manje od sto groša.

Taj odgovor dobavne sultanu, i naredi da mu se isplati sto groša.

Mađar izgovor. Neka majka zapovjedni svome trogodisnjem Juricu: Deder, sinko, zbavi maluu s'u Mariću! Ne ču! — odvratit Juric: A zašto ne ču? Ne ču, nije ni ona mene nikad zibala!

Dobra ideja. U jednom istarskom selu živi talijanski trgovčić. Keji ima više stovara i kečeri. Namjedi sin Momin ide u drugi razred pučke škole. Taj mališ je ovih dana čuo, da su Talijani u raznim istarskim selima zavtorili hrvatske i slovenačke škole i protjerali hrvatske učitelje, pa je iz dana duše uzdahnuo: — Ah, kako su sretna hrvatska dječak! Barem njih ne će više nitko siliti, da idu u školu. Ako ne protjeraju dječake školske godine iz Istre i naše talijanske učitelje, ja ću, tako mi brade, postati Jugoslavien.

Ipak je naš Juric nenadkrijiv. Ovih dana upita susjed Martin maloga Juricu: — Molim te, budi tako priazan, reci mi, što radi tvoje otac? — Moj otac, odvratit Juric, čini sve, što će moći — mama...

Zagonetke.

Govorim, nit se tužim, nit vesehim, nekome najvljam radost nekome žalost.

Kad se rodi, svatko se ksnji kad umre, svatko se razvedri.

Odgovore urednik: IVAN MARIJA MICHELUZZI Izdavač: Dr. STOJAN BRAJŠA I IVAN STARIŠKIŠK: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU.

Zrenjsko društvo za štednju i zajmove
regisrarna zadruga na neograničeno jamčenje

Ovim se sazivlje glavna skupština Zrenjskog društva za štednju i zajmove regisrarna zadruga na neograničeno jamčenje koja će se obdržavati dne 19. kolovoza 1923 u 16 sati u Zrenju u kući pod brojem 138 sa sljedećim dnevnim redom:

1. Otvorenje po predsjedatelju;
2. Potvrda računa za godine 1919. 1920. 1921 i 1922;
3. Izvješće o obavljenoj reviziji;
4. Promjena pravila;
5. Izbor novog odbora;
6. Eventualnosti.

Računi su na uvid do dana glavne skupštine.

Zrnj, 3. augusta 1923.
Odbor.

Milena Barić

Petar Raulović

vjenčani

Baderna-Tinjan, 8. augusta 1923.

Znanje je sila! 14 knjiga 35 Lira Svjetlost budi život!

Šta treba da čitamo?

1. U Sinclair, "GAR UGALJ" Povoljni američki roman-pisac opisuje u ovom djelu svoje doživljaje kojima su izloženi radnici u američkim rudnicima, u kojima rade najviše naši iseljenici. Djelo je vjerna, sudskim isključenjama pre-vedjena ilustracija prilika, koje vladaju u crvenja crnog dijalmata. Čitav je knjiga 9 Lira.
2. L. T. "SARAJEVSKI ATENTAT." Historijska čita iz života jugosl. akademice omladine do 1914. godine. Čitav 2 Lira po komadu.
3. Maksim Gorki, "LETO." Roman iz ruskog života na selu. Čitav 2 Lira po komadu.
4. H. Barbusse "INTELEKTUALCI." Čitav 2 Lira po komadu.
5. V. Koroljenko, "ŠUMI ŠUMA." Pripovjeka iz ruskog života. Čitav 2 Lira po komadu.
6. Petar Kacic "JAZAVAC PREP SUDOB." Čitav je basništop. Izvata. Čitav 1 Lira po komadu.
7. A. Senoa: "ČUVAJ SE SENJSKE RUK!" Historijska čita iz života naših primoraca. Čitav 2 Lira.
8. I. Mazuranić, "SMRT SMAJIL - AGL CEN-GIČICA." Čitav 1 Lira 150.
9. A. Senoa: "SILJAČKA BUNA." Najvjerovatno do sada najvredniji obrađena patnja i slobodna laska iz života hrvatskog naroda. Čitav 1 Lira.
10. M. Gorki, "RIT DANA." Pripovjeka iz ruskog narodnog života na selu. Čitav 2 Lira.
11. M. Bakunin, "MANIFEST SLAVENAMA." Historijska čita iz života, god. suda prva put štampana. Čitav 1 Lira 100.
12. M. Arčibašev "SMRT IVANA ANDEJA" Misi iz života naših primoraca. Čitav 2 Lira.
13. Al. Blok, "POSLEDJINI DANI CARISKE RUSIJE." Do sada ne objavljeni dokumenti o pada ruskog cara. Čitav 2 Lira.
14. A. Čehov, "NOVELA" Duhovite priče iz ruske narodnog života. Čitav 1 Lira.

Ukupno 14 knjiga šaljemo tvrdo upakovane svakome, ko pošalje 35 Lira. Knjige se mogu naručiti i pojedinačno, ali onda ostaju oznacene cijene. Pri narudžbama treba odmah odaslati i novac te čitavim namstom adresu narudžbenika. Narudžbu i novac treba adresirati: „EDITION SLAVE“ (Milan Obujin) — WIEN — Himmel-pfortgasse 13 (Deutsch-Oesterreich)

Kraško društvo za štednju i zajmove
regisrarna zadruga na neograničeno jamčenje

Ovim se sazivlje glavna skupština Kraškog društva za štednju i zajmove regisrarna zadruga na neograničeno jamčenje koja će se obdržavati dne 19. kolovoza 1923 u 16 sati u Zrenju u kući pod brojem 138 sa sljedećim dnevnim redom:

1. Otvorenje po predsjedatelju;
2. Potvrda računa za godine 1919. 1920. 1921 i 1922;
3. Izvješće o obavljenoj reviziji;
4. Promjena pravila;
5. Izbor novog odbora;
6. Eventualnosti.

Računi su na uvid do dana glavne skupštine.

Zrnj, 3. augusta 1923.
Odbor.

Zahvala.

Ovim putem izrazim najteplija i najiskrenija zahvalnost veleć. gosp. dr. Antunu Zigonu liječniku u Zinjju, koji je svojim znanjem i požrtvovnošću spasio meju drugu Rakelu sigurne smrti i nastojao svim sredstvima ublažiti bolij mojem nezabornom sinčiću Slavku; te tješio nas u toj nesreći.

Istodobno zahvaljujem se svima onima koji su bilo kako ublažili našu tugu te izrazili svoju suosjećaje nad gubitkom živoga premilog anđelika, te ka ispratlji na vječni počinak posebno pak veleć. g. Mirolavlu Glaviću, gospodjicama Marti Rosta, Milici Peteh i Julki Mihč. Svima Bog stestruko vratilo!

Žinj, 5. augusta 1923.
Franc Magajna.

Prodaje se

novi stroj za pletenje čarapa. Točnije informacije daje Iv. Novak u Pazinu.

Nove daske i grede

svake vrste prodaje MATEJ BANČIĆ, Kršanci Žinj kod Kantanara.

BANKA „SLAVIJA“ D. D.
Centrala: BEOGRAD - Filijala: SUŠAK
prima uloge
u Dinarima, vraća ih bez otkaza i plaća 8% kamate
—
Vršiti sve ostale bankovne poslove